

**Vilniaus televizijos bokšto, esančio Sausio 13-osios g. 10, Vilniuje rekonstrukcijos koncepcijos konkursas
735637**

Aiškinamasis raštas

Televizijos bokštas – išskirtinės architektūros statinys, kurį vilniečiai ir miesto svečiai mato kiekvieną dieną iš skirtingų miesto vietų. Šis pojūtis įkvėpė projekto koncepciją ir pavadinimą – Vilniaus akis. Unikali XX a. vidurio statinio architektūra tapo įkvėpimo šaltiniu Televizijos bokšto parke bei interjere naudojamoms plastiškoms formoms, erdvėms bei viso projekto stiliui.

Televizijos bokšto teritorija

Įvertinus esamus lankytojų srautus, į Televizijos bokšto parką numatyti penki įėjimai: keturi – pėstiesiems, bei vienas – atvykstantiems automobiliu. Pagrindinis patekimas į teritoriją – skulptūriški laiptai, projektuojami esamo įėjimo vietoje, iš Sausio 13-osios gatvės. Siekiant Televizijos bokšto teritoriją integruoti į kasdienį miestiečių gyvenimą, siūlomi trys nauji įėjimai: vienas pietinėje pusėje, iš Karoliniškių kraštovaizdžio draustinio ir Lazdynų, bei dar du, kurie išsaugo Lazdynų gyventojų pamėgtą taką.

Automobiliams projektuojama požeminė stovėjimo aikštelė, į kurią įvažiuojama iš Sausio 13-osios gatvės. Šaltuoju metų laiku, dėl galimo varveklių kritimo, į Televizijos bokštą patenkama požemine galerija, kuri su požemine automobilių stovėjimo aikštele sujungta tuneliu. Šiltuoju sezonu, lankytojai gali rinktis kelių laukų. Autobusams numatytos trys stovėjimo vietos prie Sausio 13-osios gatvės. Personalo požeminė automobilių stovėjimo aikštelė įrengiama buvusio vandens rezervuaro vietoje.

Televizijos bokšto teritorijoje išdėstytos funkcinės zonos supažindina su bokšto istorija, skatina kultūrinį miesto gyvenimą bei aktyvų poilsį. Teritorijos viduryje suprojektuota vasaros lauko kino ir koncertų erdvė su amfiteatru, šalia jos – pastatas inventoriui, bei poilsio zona. Lauko kavinės terasa su *grill* zona – Televizijos bokšto pirmojo aukšto kavinės gretimybėje. Pietinėje teritorijos dalyje suprojektuoti mini golfo takelių kompleksas bei pikniko aikštelės. Vietoje esamo administracijos

pastato atsiranda viešieji tualetai. Vakarinėje teritorijos dalyje projektuojant aktyvaus poilsio zoną su treniruoklių aikštelėmis kuriama tąsa šalia esančiam Karoliniškių kraštovaizdžio draustiniui, kur didelė dalis gyventojų mielai leidžia laisvalaikį aktyviai sportuodami. Aktyvaus poilsio motyvas tęsiamas ir priešingoje teritorijos pusėje numatytame riedutininkų ir riedlentininkų parke.

Televizijos bokšto teritorijoje esantys obeliskai, žymintys vietas, kuriose žuvo Lietuvos laisvės gynėjai, kartu su šalia pasodintais medžiais, ženklinami apvaliomis sienelėmis, ant kurių pateikiama informacija apie Sausio 13-osios įvykius bei juose dalyvavusias asmenybes.

Švieslangiai iš požeminės stovėjimo aikštelės ir galerijos projektuojami apvalūs, kaip ir pagrindinės funkcinės zonos. Šios zonos sujungtos takais, teritorijos landšafte susilieja į organišką visumą, derančią su Televizijos bokšto architektūra bei interjeru. Žiūrint iš viršaus, teritorijos piešinys primena žvaigždžių žemėlapij, o jo centre - kosminės architektūros bokštas.

Lankytojų judėjimas teritorijoje, požeminiame garaže bei galerijoje, kaip ir pačiame bokšte, pandusų bei liftų pagalba pritaikytas neįgaliesiems.

Požeminė galerija

Kadangi beveik pusę metų požeminė galerija yra pagrindinis patekimo kelias į Televizijos bokštą, siūloma ją rekonstruoti, išplečiant įėjimo ir išėjimo zonas. Tapusi patrauklesne galerijos erdvė skirta laikinoms ekspozicijoms, parodoms rengti.

1 - aukštas

Patekimas į pirmąjį aukštą iš požeminės galerijos išplatėja suprojektavus pusemėnulio formos laiptus, kurie padeda atskirti įeinančiųjų bei išeinančiųjų srautus pirmajame aukšte. Lankytojų judėjimas šiame aukšte numatytas ratu. Užlipus laiptais iš požeminės galerijos ar įėjus iš lauko, lankytojai aiškiai nukreipiami link bilietų kasų ir informacijos centro. Toliau eidami ratu jie randa vaikų žaidimų kambarį, kavinę, ekspozicijų erdvę ir, jau prie išėjimo, – suvenyrų parduotuvėlę. Pagrindinio vestibulio erdvėje projektuojama tiek ateinantiems, tiek išeinantiems lankytojams patogiai pasiekiamą savitarnos rūbinę su spintelėmis. Vietoj judėjimo ratu lankytojai gali pasirinkti trumpesnį kelią per alternatyvų patekimą į bokšto branduolį (liftų holą bei pagrindinę laiptinę) iš ekspozicijų erdvės.

Aukšte suprojektuotos dvi naujos laiptinės, skirtos patekimui į antrą ir trečią aukštus. Viena jų skirta personalui, kita – lankytojams. Liftu arba laiptais esančiais branduolyje patenkama į ketvirtą aukštą, iš kurio numatomas patekimas ant stogo, kur projektuojama aktyvaus poilsio zona su galimybe laiptuoti bokšto kamienu.

3 - aukštas

Trečiajame aukšte, mokslo ir inovacijų centre, interjero erdvę kuria trys plastiškų formų tūriai, kuriuose projektuojamos patalpos dviem lygiai, išnaudojant didelį patalpos aukštį. Trečiajame aukšte minėtuose tūriuose numatyta universali renginių salė, interaktyvi ekspozicijų salė bei sanmazgų ir pagalbinių patalpų blokas. Erdvė tarp šių tūrių užpildoma ekspozicija, skirta televizijos ir radijo transliacijų technologijų bei kitų mokslo inovacijų pažinimui. Ją lankytojai gali apžvelgti ir nuo antresolės patalpas jungiančių tiltelių, pasiekiamų atvirais sraigtiniais laiptais ar panoraminio liftu. Kiekviename tūryje antresolės lygyje numatyta po laboratoriją įvairiems lankytojų grupių užsiėmimams, o viduriniame – ir poilsio zona.

19 - aukštas

Uždaroje apžvalgos aikštelėje laisvo plano principu dėstomi plastiški funkciniai tūriai. 3D kino salę, aplink savo ašį besisukančių durų pagalba, galima visiškai uždaryti arba, palikti atvirą, taip išlaikant persiliejančios erdvės pojūtį. Didžiausiame aukšto tūryje suprojektuoti sanitariniai mazgai, bei evakuacinė laiptinė į laikiną slėptuvę aštuonioliktame aukšte. Prie šio tūrio prijungta kavinės mini baro erdvė.

Atviroje erdvėje išdėstyti interaktyvūs ekspozicijos elementai: liečiamas ekranas įrengiamas aplink bokšto branduolį, didieji informaciniai ekranai – nuleisti nuo lubų, apvalūs interaktyvūs monitoriai palei išorinį aukšto perimetrą susieti su matomu panoraminiu vaizdu, esantys arčiau branduolio – su Vilniaus miesto istorija. Numatyti du 3D video gaubtai. Ekspozicijos erdvėje trumpalaikiam poilsiui numatyti marmuro rutulius primenantys sėdmaišiai.

Šalia pagrindinio įėjimo grindyse montuojamas didelių gabaritų ovalo formos ekranas, kuriantis tuštumos, kritimo efektus, rodantis Vilniaus miesto ir bokšto aplinkos vaizdus iš viršaus.

20 - aukštas

Trijų pagrindinių bokšto taurės aukštų erdvės sujungiamos nauju vertikaliu ryšiu – skulptūriškais sraigtiniais laiptais. Šiais laiptais iš 19 aukšto pakylama į restorano aukšte esantį holą, iš kurio galima patekti į atvirą, stiklo siena atitvertą apžvalgos aikštelę, bei į patalpą, skirtą lankytojams, besiruošiantiems šuoliui ar nusileidimui lynais nuo bokšto, arba pasivaikščiojimui bokšto "lėkštės" kraštu.

Planinėje restorano struktūroje dominuoja plastiška, statinio struktūrą atkartojanti erdvė. Numatyta dalinai atvira virtuvė. Perimetru išdėstomi baldai – laisvai pastatomi, todėl yra galimybė keisti jų išdėstymą pagal poreikius. Prie įėjimo į restoraną numatyta erdvė pastatomi scenai ar aktyvesnei veiklai renginių metu.

Patalpos apdailai naudojami faneruoti paneliai derinami su variniais elementais lubose, taip sukuriama šiltas jaukus efektas, kuriam atsvarą suteikia šaltesnės šviesaus marmuro grindys. Restorano stilistika interpretuoja XX a. vidurio populiarių stilių, todėl išlaiko sąsają su Televizijos bokšto architektūra. Aukšto grindų lygis pakeltas, siekiant užtikrinti geresnes sąlygas restorano lankytojams grožėtis panorama, kurios neužstoja bokšto "lėkštės" kraštas ir atviroje apžvalgos aikštelėje vaikstantys lankytojai.

21 - aukštas:

Naujieji sraigtiniai laiptai atveda ir į viršutinį holą – *lounge* erdvę, kuri, kartu su kitapus konferencijų salės esančia kavos zona, pertraukų metu, leidžia atsipalaiduoti dalyvaujantiems renginiuose. Aukšto grindų lygis taip pat pakeltas, taip išnaudojant galimybę įrengti aukštus langus nuo grindų.

Iš holo patenkama ir į viešbutį. Viename iš apartamentų miegamojo erdvė susilieja su gyvenamąja erdve, kitame šios patalpos atskirtos. Abiejuose apartamentuose dominuoja plastiškos formos, persiliejančios erdvės, šviesūs tonai. Visa tai neleidžia pamiršti, kad lankytojas svečiuojasi išskirtinės architektūros bei istorijos vietoje.